

GRØNLAND – Ankomst til Qaqortoq

Som 2. års kontorelever, havde vi (Josephine Kreibke og Josefine Griese) fået muligheden for at blive udstationeret til en af Gladsaxe Kommunes 17 venskabsbyer. Vi havde begge valgt at komme til Sydgrønlands Kommune Kujalleq. Det var blevet arrangeret således at vi både skulle til hovedbyen Qaqortoq i de første 2 uger af opholdet, og dernæst den sidste uge til nabobyen Narsaq.

På denne måde ville få et solidt indblik i den daglige arbejdsgang i hele kommunen. Efter lang tids venten kom dagen hvor vi endelig skulle af sted til Grønland.

Qaqortoq

Torsdag den 23. februar 2012

Vi mødtes kl.7 i Kastrup Lufthavn med spændte maver og store forventninger. Herfra skulle turen gå til Kangerlussuaq lufthavn ved Sønder Strømfjord med Air Greenlands Airbus. Flyveturen på knap 5 timer gik smertefrit og sluttede med den smukke indflyvning til den lille lufthavn, der var placeret omgivet af sneklædte fjelde og hvide sletter så langt øjet rakte.

Kangerlussuaq Lufthavn

Narsarsuaq Lufthavn

Vi fik travlt med at knipse billeder af det smukke landskab og ikke mindst den lille søde lufthavn, der på trods af størrelsen alligevel viste sig at indeholde både ankomsthal med taxfree-shopping, afgangshal med hele 2 gates og et lille fint cafeteria med velassorteret udvalg af drikkevarer, højtbelagt smørrebrød, kaffe, te og wienerbrød m.m. Vi slog os ned her og fordrev tiden med et slag rommy, indtil turen gik videre med et lille propelfly til Narsarsuaq lufthavn. Herfra skulle vi straks videre med helikopter til vores destination Qaqortoq. Turen der gik over fjorde og fjelde var ubeskrivelig smuk og vi sad begge målløse hele turen der tog ca. 15 minutter. Den eneste transport, der er mellem byerne er med helikopter eller båd, men om vinteren, når fjorden er frosset til er den eneste mulighed således kun helikopter.

På vej til helikopter i Kangerlussuaq lufthavn

Kommunekontoret, Qaqortoq

Vi blev taget vel imod af Margrethe Lundblad-Hansen, der hentede os i heliporten og kørte os op til vakantboligen hvor vi læssede vores bagage af. Vi kørte med ned på kommunekontoret, hvor vi hilste på bl.a. Borgmester Simon Simonsen og kommunaldirektør Jørgen Vetterlein.

Inden vi tog hjem til lejligheden handlede vi ind i den lokale Brugseni, der havde alt hvad en dansk Brugsen derhjemme har. Priserne var dog noget højere - f.eks. den klassiske agurk til 25,- kroner!!!

Vi var trætte efter en lang dag, gik hjem og fik noget at spise og gik i seng kl.19.30 grønlandsk tid (Dansk tid kl.23.30).

Agurker i Brugseni

Udsigt over byen fra kommunekontoret

Brugseni og kirken i Qaqortoq

Aftenudsigt fra vakantboligen i Qaqortoq

Fredag den 23. februar 2012

Efter en god nats søvn, løb vi en lille frisk morgentur rundt i byen, spiste morgenmad og tog derefter ned på kommunekontoret for at hente nøgler. Vi blev vist rundt af Margrethe og hilste på nogle af de øvrige medarbejdere. Vi gik efterfølgende tur rundt i byen og fik et godt indtryk af hvor de forskellige butikker lå. Nede på havnen købte vi frisk hellefisk på Brættet af lokale fangere. Vi gik hjem, op ad de stejle veje og hyggede resten af aftenen.

Brættet, Qaqortoq

På vej til arbejde i Qaqortoq

Lørdag og søndag den 24. og 25. februar 2012

Lørdag var det shoppe-dag. Vi havde besluttet os for at se byen an og besøgte bl.a. både byens blomsterhandel, en lille souvenir-systue med sælskindsting og det store Pissifik-Fashion supermarked i to etager. Vi endte dagen med en god kop kaffe på den lille Café Mikisoq på det lokale Hotel Qaqortoq.

Kulden kan fornemmes i havnen, Qaqortoq

Søndag tog vi ned til havnen og nød den smukke udsigt og lyden fra bølgenes blide brusen. Dagen sluttede vi igen af med et besøg på den lille café og til aften lavede vi middag og hyggede derhjemme.

Havnen, Qaqortoq

Fjorden, Qaqortoq

Mandag den 27. februar 2012

Første arbejdsdag på kommunekontoret Qaqortoq. Fra vores vakantbolig havde vi ca. 12 minutters gang ned til kommunen. Der var mange andre der skulle samme vej, både børn og voksne på vej til skole eller arbejde. Vi skulle i løbet af de to uger sidde på skift i henholdsvis Sekretariatet og Økonomiafdelingen.

Første dag skulle dog vise sig ikke at foregå på kontoret. Chefen for Sekretariatet Kim Dahl og assistent Najaraaq Jensen skulle et smut ud til de to små bygder Saarlooq og Eqalugaarsuit og have underskrevet nogle papirer. Der boede hhv. 35 og 88 indbyggere i de to små bygder.

Den lille båd på vej i havn i Qaqortoq

Vue over bygden Saarlooq

Vi sejlede ud med den lille båd ned ad fjorden gennem ny-is og overalt vi så hen var der nye formationer af isbjerge, helt ubeskriveligt smukke. Skipper Jens var så flink at sejle helt tæt på et par kolossale isbjerge – meget flot at se så tæt på!
Vi kom atter i havn i Qaqortoq sidst på dagen og sluttede af med en dejlig lun skål fiskesuppe i kantinen.

På sejltur i Qaqortoq

Isbjerg et sted i Sydgrønland

Sekretariatet i Kommune Kujalleq består af Borgmester Simon Simonsen og hans sekretær Maria Ottosen. Kommunaldirektøren er Jørgen Vetterlein og vicekommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensen. Bruno Barslev er jurist, Ole Mølgaard-Motzfeldt er kommunikationsdirektør og Claus Wade Hansen er økonomikonsulent. Kim Dahl er Sekretariatschef og Margrethe Lundblad-Hansen er afdelingsleder. Najaraaq Petersen er assistent og Karoline Abelsen sidder i omstillingen. I Økonomiafdelingen er Kim Rosendahl chef og i Borgerservice hjælper Asta og Katrine borgerne.

Byrådssalen, Kommune Kujalleq

Man modtager skam julekort i Kommune Kujalleq

Tirsdag den 28. februar 2012

Nuunu der sidder i Økonomiafdelingens debitorafsnit fortalte, at der indtil for nyligt, har der været en kasse på kommunekontoret, men den er nu lukket og al udbetaling og indbetaling skal nu foregå via PBS (Betalingservice).

Den nyligt lukkede kasse i Qaqortoq

I Sekretariatet fortalte Margrethe om hvorledes Kommune Kujalleq er sammensat. I 2009 blev Grønlands 18 kommuner lagt sammen til de 5 der er i dag. De tre kommuner i syd, Narsaq, Qaqortoq og Nanortalik blev lagt sammen til én kommune Kujalleq og mange arbejdsopgaver er blevet rykket fra de to mindre byer ind til Kommunekontoret i Qaqortoq.

Efter arbejde gik vi over i den store lagerbygning der husede Great Greenland. Her kunne man købe mange sælskindsprodukter, støvler, tasker og hele skind og vi fik købt os lidt forskellige souvenirs. Vi besøgte andre af byens spændende butikker og sluttede dagen af med middag på byens thai-restaurant. Dette var en lille hyggelig og lun oase midt i det kolde nord og vi fik stillet sulten med stærk suppe og rensdyr a la thai.

På opdagelse i Qaqortoq

En helikopter på vej fra Qaqortoq

Onsdag den 29. februar 2012

Resten af ugen sad vi på vores pladser og fulgte med i dagens gang på kontoret. Vi var en tur forbi Borgerservice og så hvordan det fungerede her. Borgerne der kom ind fik bl.a. lavet bopælsattester, som skal bruges ved ansøgning om optagelse på uddannelser. Deruover registreres der flytninger og udstedes personnummerbevis, som man i Grønland skal have når man som borger fylder 18 år. Pas og kørekort foregår i modsætning til i Danmark, stadig hos Politiet. Folkeregisteret i Qaqortoq åbnede i november 2009 og blev ændret til Borgerservice med front 1.1.2012. Der sidder kun to medarbejdere i Borgerservice og hvis de begge er syge, så er der lukket.

Josephine i Økonomiafdelingen, Qaqortoq

Josefine i Borgerservice, Qaqortoq

Fredag var der den helt store event i byen: Nanook og Nina der er store musiknavne i Grønland skulle komme og spille koncert i idrætshallen i Qaqortoq. Det var en begivenhed som mange af byens borgere, unge som ældre, havde set frem til og koncerten var månedens højdepunkt. Det er ikke tit at der kommer store musiknavne til byen, men når det sker samles indbyggerne til eventen. I 2009 havde Bonnie Tyler sågar været i Qaqortoq og give koncert og det var noget man stadig talte om.

Koncert med Nanook, Sportshallen, Qaqortoq

Weekend i vakantboligen

Udover fredagens koncert, stod weekenden på hygge og afslapning i vakantboligen, da det udendørs var begyndt at blæse og sne temmelig voldsomt. Vi spenderede tiden med kortspil og underholdning fra de tre kanaler som tv'et bød på.

Hyggelig aften i vakantboligen

Fine huse i Qaqortoq

Boligen vi var blevet indlogeret i, i Qaqortoq var placeret i et nyere byggeri og her var køkkenalrum, to gode soveværelser, samt bad med brus og vaskemaskine.

Mandag den 5. marts 2012

I nat og til morgen blæste det meget kraftigt, med vindstød op til 35 m/sek., så det var noget af en opgave at kæmpe os vej frem til kontoret. Vi var adskillige gange ved at blive blæst omkuld af den hårde vind, sneen fygede så sigtbarheden var omkring 0 og hvor der normalt var trapper, lå en tyk dyne af sne, så vi måtte finde anden vej frem. Men det lykkedes os at nå vores destination efter den hårde omgang. Vejret kan skifte fra den ene yderlighed til den anden på en dag og det fik vi altså her at mærke.

Mindre godt vejr (snestorm) ved havnen i Qaqortoq

Til frokost var vi i dag blevet inviteret af Margrethe fra sekretariatet og vicekommunaldirektør Frank H. Jørgensen til frokost på hotel Qaqortoq. Det var rigtig hyggeligt og vi fik os en snak om hvordan vores ophold havde været og Frank fortalte at han havde planer om selv at besøge Gladsaxe i løbet af foråret 2012.

Til frokost på Hotel Qaqortoq med Margrethe Lundblad-Hansen og Frank H. Jørgensen

Josefphinerne med Borgmester Simon Simonsen

Tirsdag den 6. marts 2012

I dag var vores sidste dag på kommunekontoret i Qaqortoq og vi var meget i tvivl om hvorvidt vi skulle komme af sted med helikopteren til Narsaq i morgen. Vejret var meget slemt og alle afgange de sidste par dage havde været aflyst, så vi kunne blot håbe på det bedste.

På kontoret gik vi rundt og takkede vores midlertidige kolleger for nogle gode og indholdsrige dage i Qaqortoq og fik fordelt vores medbragte gaver fra Gladsaxe. Klokken 14.30 var der kaffe og kage på Borgmesterkontoret hvor Simon Simonsen, hans sekretær, Kim Dahl, Margrethe og Jørgen Vetterlein var for at tage afsked med os. Vi modtog også gaver fra dem i form af en ulo (traditionel inuitisk kvindekniv) og en flot bog med billeder fra Sydgrønland. Vi takkede mange gange for at de ville have os på besøg og håber at få muligheden for at komme til Qaqortoq igen.

Velkommen til Narsaq

Onsdag den 7. marts 2012

I dag skulle turen gå videre til Narsaq. På trods af det heftige blæsevejr de sidste par dage, lettede vi fra heliporten i Qaqortoq til tiden og turen gik meget fint og uden turbulens. Det var ligesom sidst en meget smuk flyvetur, tæt over de sneklædte fjelde og isbelagte fjorde.

Ved den meget lille heliport i Narsaq, hvor vinden bed og var noget skrappere end i Qaqortoq, blev vi hentet af Jakobine og Vitus fra Kommunekontoret.

Indflyvning til Narsaq

Morgenstemning i Narsaq

Det havde tilsyneladende været så koldt i Narsaq, at låsen til vakantboligen var frosset til og de havde ikke kunne komme ind. Vi kørte derfor et smut til kommunekontoret, hvor vi blev vist rundt og hilste på folk. Vi spiste frokost i den lille hyggelige kantine, hvor den søde økonoma serverede billigt smørrebrød (7,-/stk) og dagens varme ret.

Jakobine og Nivialuuk (kaldes Nivi) er ansat i Borgerservice. Jakobine er overassistent og Nivialuuk sidder som os selv som kontorelev. De kørte os en tur rundt i byen og viste os forskellige steder, havnen, supermarked m.m., inden vi kørte hjem til vakantboligen, hvor vi skulle bo i vores tid i Narsaq.

Vi pakkede ud og efter en tur i den lokale Brugseni, var vi ved at være trætte. Kulden i Narsaq havde også sat en stopper for vandforsyningen til boligen, så efter at have haft besøg af to vvs-mænd, der sagde at det eneste der var at gøre var at vente, måtte vi væbne os med tålmodighed et par timer, før der strømmede vand ud af hanerne. Dette er tilsyneladende hverdagskost i Narsaq og har rørene ikke været i brug et stykke tid, kan de godt fryse til. Det hele endte dog godt, så vi kunne vaske op og få et varmt bad inden sengetid.

Torsdag den 8. marts 2012

Første dag på Kommunekontoret i Narsaq. Vi skulle sidde i henholdsvis Arbejdsmarkedsafdelingen og Borgerservice. I Arbejdsmarkedsafdelingen var Nive Sommer leder. Her forsøger man som i Gladsaxe kommune at aktivere borgere der ikke har noget arbejde. Der er ikke meget arbejde at få i Narsaq, men finder man arbejde i en anden by (f.eks. Qaqortoq) kan man få dækket alle sine flytningsudgifter. Således bliver det mere attraktivt for borgere at flytte, da det ellers kan være en bekostelig affære.

Kommunekontoret i Narsaq

Som herhjemme opdeler man borgerne i kategorier efter hvor arbejdsmarkedsparate de er. I stedet for kategori 1, 2 og 3 hedder det i Grønland blot A, B og C. A er de borgere der uden problemer kan starte i arbejde med det samme, B er de der skal have et lille skub og måske har været væk fra arbejdsmarkedet et stykke tid pga. hjemmegående børn eller sygdom. Disse borgere kan med fordel deltage i kurser for at få bedre selvværd og dermed mod på at starte i arbejde. Kategori C er den gruppe af borgere der ikke er parate til at komme i arbejde pga. misbrug eller andet og her skal gøres en ekstra indsats for at få dem rykket op i kategori B.

I Narsaq har man, for aktivering af unge mellem 15 og 25 år, både Erhvervsskolen Piareersarfik, hvor der er uddannelsesforløb for både blikkenslagere, tømrere og malere, og Forberedelsesskolen hvor de unge kan forbedre deres karakterer eller få nogle hvis de ikke har taget en folkeskoleeksamen. Det fungerer lidt ligesom VUC i Danmark. Joseph, der er afdelingsleder i uddannelsescenteret var så flink i dag, at vise os de to skoler. Bagefter viste han os den gamle Eskimo Pels-fabrik, der er ved at blive renoveret. Her skulle indrettes nye lokaler som skal indeholde henholdsvis tømrer-værksted og syværksted, hvor de unge skal møde op til aktivering.

Fredag den 9. marts 2012

Jakobine lavede et rigtig spændende program til os med alle de steder vi skulle nå at se, under vores ophold i Narsaq. Til morgen var vi ude og besøge byens vuggestue sammen med Jakobine og Nivaluuk. Der var 48 børn fordelt på 4 stuer og der var 16 ansatte til at tage sig af børnene. I Grønland hedder det ikke pædagog, men børnehjælper eller socialhjælper. Derudover var der en kokke-dame og to rengøringsdamer, hvoraf den ene var revalidend og tog sig af opvasken. Det var som at komme ind i en vuggestue hjemme i Gladsaxe, indretningen var meget typisk og børnene var søde, glade og meget nysgerrige efter hvem de to lyshårede piger var. Bygningen var fra 1968 og har været brugt som vuggestue altid. Indtil op i 70'erne blev overetagen brugt som kollegieværelser, for de elever der arbejdede og skulle bo i byen. Vi fik en fin rundvisning af lederen, der var rigtig flink og imødekommende.

Nysgerrige børn i vuggestuen i Narsaq

Sportshallen Timerssortarfik, Narsaq

Efter vuggestuebesøget var vi med Nivi nede og se den lokale sportshal – Timerssortarfik, hvor vi blev vist rundt af lederen af hallen, Peter. Der er 4 ansatte i hallen, der drives dels af lejeindtægter fra foreninger og borgere der benytter hallens faciliteter, dels af tilskud fra Kommunen. De fire ansatte var Peter selv, hans kone, Nivis mand og en revalidend. Hallen blev opført i 1983 og Kommunen og Hjemmestyret betalte for at få den bygget. Øverst i bygningen med udsigt ind til sportshallen er der en stor kantine. Den bruges dog ikke til kantine, men derimod til banko, større forsamlinger o.a. Nedenunder er den store hal, der bruges til fodbold, håndbold, wing tsui og badminton. Peter er selv træner for badminton-holdet. Her er også et fint motionsrum med løbebånd, cross-trainers, romaskine, håndvægte m.m. Vi fik et klippekort til motionsrummet af Peter som vi kunne bruge, hvis vi havde lyst til at benytte os af rummet. I et af omklædningsrummene var installeret en varmeboks, der fungerer ligesom en sauna, bare med ultraviolette stråler.

Efter frokost i kommunens kantine gik turen kl.13.30 til byens Multicenter. Dette er et Familie – og forebyggelsescenter, der har Birthe Kjeldsen som souschef. Birthe viste os rundt i huset, hvor der skulle afholdes kursus fra på mandag med 25 borgere. Kurset hed 'Sund Livsstil' og skulle strække sig over 3 uger. På kurset skulle der lægges vægt på både det fysiske og det psykiske velvære. Fokus skulle lægges på godt selvværd, motion, sund mad, morgenmad & børn, kostpyramide, kommunikation m.m. Alt sammen med øje for, at få motiveret borgere som skal have et ekstra skub for at kunne komme ud på arbejdsmarkedet og få en almindelig hverdag til at fungere. Udover Birthe som er uddannet pædagog og sideløbende med sit arbejde læser Sociologi med fokus på børn og rigtigheden af deres skolegang og uddannelse, sidder der i huset også Bolette Stensgård og Bubba.

Kantinen

Multicenteret, Narsaq

Bolette er forebyggelseskonsulent og Bubba sidder med tidlig indsats og hjælper unge mødre, der skal guides i hvordan man håndterer et lille barn, men også hvordan man kommer videre i livet med en uddannelse. De tre har et rigtig godt teamwork og formålet med arbejdet i Multicenteret er, at få fat i de borgere der er i kategori 2 og 3 og som har behov for et skub i den rigtige retning, for at kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet. Multihuset arbejder også sammen med Erhvervsskolen og Forberedelsesskolen, som vi var ude at besøge sammen med Joseph i går. Birthe forklarede at uddannelse er det der skal til for at få de unge revet ud af et dårligt mønster, der dannes via arv og miljø. Har man ikke den nødvendige opbakning hjemmefra – i form af støtte fra forældre, der selv er i stand til at yde dette – er tendensen at man som ung falder ind i det samme mønster, ved eksempelvis at blive mor meget ung eller ryge ud i et misbrug og derved ikke få en uddannelse og et selvforsørgende arbejdsliv. Det var virkelig spændende at høre om og få et indblik i hvad der gøres for at få borgerne der har brug for det, ind på rette spor.

Lørdag og søndag den 10.-11. marts 2012

Så blev det weekend og både fredag aften og lørdag blæste det meget voldsomt, så den stod på indendørs hygge og afslapning hele lørdagen.

Søndag skulle vise sig at blive en rigtig dejlig dag. Nivaluuk fra kommunekontoret inviterede os hjem til ægte grønlandsk frokost hos hende, hendes mand Gidion og hendes to børn Silvia og Henrik. Her var frokostbordet klart og dagens menu bestod udelukkende af gode ting fra havet: Her var tørret fisk i forskellige afskygninger.

Traditionel grønlandsk frokost

På et isbjerg i Narsaq

Desuden var der tørret hvalkød, store rejer og to forskellige slags fersk hval. Hvalen var bestemt en meget speciel oplevelse: det var selve hvalens hud med spæk på og det var meget hårdt og sejt at tygge på – lidt ligesom brusks. Men måltidet var alt sammen noget som man ville kunne finde ved højtider som konfirmation, barkedåb og lignende. Ligesom vores store kolde bord herhjemme.

Efter frokosten kom der te, kaffe og kager på bordet – det sparer man sandelig heller ikke på i Grønland.

Nivi og hendes mand Gidion var enormt søde og gæstfrie og før vi havde set os om, havde hun hentet sin nationaldragt frem ude fra skuret og vi fik begge lov at prøve den på.

Josefine

Josephine

Den var lavet ud af sælskind og havde en fin krave lavet af små perler. Den var noget ukomfortabel at have på, for det første enormt tung, men også meget 'stiv'. Nivi fortalte, at af samme årsag, var det også kun til meget særlige lejligheder at den blev taget frem.

Vi besluttede os for at gå en tur ned til den tilfrossede fjord og nyde dagens sidste sol. Det var en temmelig speciel oplevelse, og samtidig uvant fornemmelse, at gå ude på isen. Midt i isen ragede et isbjerg op og vi kravlede op at stå på det. Det var et stort øjeblik og ufatteligt efterfølgende at kunne berette, at man ligefrem har stået oppe på et isbjerg, midt ude i en fjord i Grønland. Det blev hurtigt meget koldt at være ude på isen i kraft af, at det jo var is og ikke jord vi befandt os på. Vi gik ind mod land og skyndte os hjem og fik varmen i fingre og kinder. Det havde været en virkelig dejlig og oplevelsesrig dag i godt selskab, som vil stå klart i vores hukommelser meget længe.

Mandag den 12. marts 2012

Tilbage på Kommunekontoret efter en god weekend. Det var så småt begyndt at sne til morgen og vi startede dagen med at tage ned på A21, der fungerer både som et kulturhus/museum, men også et sted hvor alle borgere er velkomne til at komme og være og bruge lokalerne, et aktivitetshus eller forebyggelsescenter. A21 er indrettet i byens gamle elværk. Karina, der står for huset her og for byens øvrige museer, viste os rundt. Tidligere havde der været indrettet en café øverst i huset, men den kørte ikke rundt og måtte derfor desværre lukke. Der var et 'børnerum' hvor børn kan komme og lege og være kreative med både maling og perler. Nedenunder var en 'genbrugs-biks', hvor borgere kan aflevere tøj, som andre kan komme og afhente ved behov. Her er både voksentøj og børnetøj og ordningen fungerer rigtig godt.

Den gamle borgmesterkæde

Foran rekonstrueret tørvehus, Narsaq

På væggene hang over hundrede år gamle billeder af Narsaq og det var pudsigt at se som byen har forandret sig gennem tiden. I en montre lå den gamle borgmesterkæde og kæden (med en stor guldnøgle med en lyserød sten på) som den første kvindelige borgmester bar. Ved siden af kæden lå en stor gæstebog, som var slået op på en side med Hendes Majestæt Dronning Margrethes og prins Henriks signeringer, fra deres sidste besøg i Narsaq. I et af husets små lokaler var der modeller af rekonstruerede klæder fra de gamle nordboeres tid. Modellerne er tro kopier af hvordan tøjet så ud dengang. En lokal kvinde fra Narsaq havde vævet stoffet og syet klædedragterne, der både bestod af en børnedragt, en kvinde- og en mandedragt, samt en præstekjole – alle med tilhørerne kamikker. Rigtig fint håndværk.

Fra A21 tog vi videre til byens museum, der er placeret i det gamle miljø omkring havnen. Museet er indrettet i en lille gruppe af små, gamle huse, der stammer helt tilbage fra anlæggelsen af Narsaq i 1830. Indledningsvis gik vi op på førstesalen af en af de små bygninger, hvortil en udendørstrappe førte op. Her gemte sig en tro kopi af en meget lille købmandsforretning. Her var mange forskellige købmandsvarer i originalindpakning: Vaskepulver, øl, snus, tobak, træsko, klemmer m.m. Der var også adskillige ruller gammelt indpakningspapir med KGH-logo på. KGH står for Kongelig Grønlands Handel, som det hed for 60-100 år siden.

Karina og Jose i den gamle købmandsforretning

Frederik Høeghs trykkeri

I underetagen af denne gamle bygning befandt sig i det ene lille lokale, billeder af den naivistiske grønlandske kunstner Johan Markussen, der for tiden udstillede i Rusland,

sammen med to andre grønlandske kunstnere. Johan Markussen maler billeder af grønlandske dagligdags situationer, set som han selv opfatter det og de fleste billeder er landskabsbilleder med mennesker og dyr, sæler, fugle og hvaler.

I rummet ved siden af var trykker Frederik Høeghs trykkeri indrettet. Her var 100 år gamle aviser, som han dengang udgav én af om året. Hans gamle sætterkasse med bogstaver, en gammel radio og andet interieur var bibeholdt, så man følte sig hensat til en anden tidsalder ved at stå her midt i det hele.

I en anden lille bygning ved siden af, var indrettet et lille hjem, som det ville have set ud for 100 år siden. Det havde engang fungeret som bolig, havde derefter i en årrække været posthus og var så blevet indrettet som en gammel bolig i museumsøjemed. Her var ligeså gamle originale effekter. Et gammelt skab med porcelæn, en seng en lille kakkellovn, en gammel skænk lavet af gamle amerikanske frugtkasser. Det hele var meget imponerende og naturtro lavet.

Til sidst gik vi over i den egentlige museumsbygning, hvor grønlandske klædedragter (nationaldragter) fra alle tiderne var udstillet. Det var interessant at se de mange forskellige stilarter, der alligevel havde mange gennemgående fællestræk. Her var også udstillet historiske kajaker og sælskind. I den lille museumsbutik fik vi købt os lidt souvenirs i form af postkort, små perleting og nøglering skåret ud af rensdyr-gevir.

Traditionelt tøj i museet på Narsaq Museum Traditionelt indrettet hjem, Narsaq Museum

Efter det interessante museumsbesøg tog vi til børnehaven i byen, Narsarmiutaq. Her viste leder Marianne os rundt i huset, der husede 60 børn, fordelt på aldersopdelte 3 stuer. Der var i alt 13 ansatte, på hver stue en pædagog, en socialhjælper og en ufaglært. Derudover var der køkken og rengøringspersonale og sommetider havde de også revalidender eller borgere i jobtræning. Ligesom vuggestuen, var børnehaven i Narsaq, præcis som en børnehave derhjemme.

Efter at have spist frokost på kommunekontoret, blev vi helt spontant budt til kaffemik. Vive der også arbejder i Borgerservice spurgte, om ikke vi ville hjem til hendes mor der afholdt kaffemik hele dagen og det sagde vi ikke nej til. Vi blev budt velkommen hos denne ældre dame som vi aldrig havde mødt før. I stuen var disket op med forskellige kager, lagkager, småkager, boller og kaffe. Vives mor fortalte at hendes barnebarn i dag fyldte 30 år og derfor holdt hun kaffemik.

Med Jakobine til kaffemik hos Nives mor

Barnebarnet var ikke selv i byen, han boede i Nuuk, men traditionen tro skulle familie og venner have kaffe og kage, så der ville være åbent hus hele dagen. Det var rigtig hyggeligt at være på besøg i et grønlandsk hjem og vi måtte beklage at vi ikke kunne smage alle de fine kager, eftersom vi lige havde spist frokost.

Dagens sidste stop var hos Levnedsmiddelskolen Inuili. Her uddannes bl.a. kokke, slagtere, bagere, ernæringsassistenter, samt tjenere og receptionister og eleverne kommer fra nær og fjern til Narsaq for at tage en uddannelse, der har med levnedsmidler at gøre. Der hører flotte nybyggede kollegier til skolen, hvor eleverne der er langvejs hjemmefra kan bo. Hvert år arrangeres desuden de populære Grønlandsmesterskaber for professionelle kokke fra alle Grønlands bedste restauranter og for skolens kokkelærlinge. Det er en stor begivenhed, som alle ser frem til. Vi blev vist rundt på hele skolen af inspektør Morten Mikkelsen, der samtidig inviterede os til frokost på skolen på onsdag.

Tirsdag den 13. marts 2012

Til morgen skulle vi igen mødes med Karina, der i dag ville vise os digterpræsten Henrik Lunds og hans kone Malenes hus. I nattens løb havde det sneet kraftigt og da vi mødte op nede ved det lille hus, var det fuldstændigt sneet til. Karina havde sin altmuligmand fra A21 med, der ved hjælp af skovl og knofedt sørgede for at vi fik adgang til det lille hus. Huset er mindstue for Henrik Lund (1875-1948), der var digter, komponist, politiker, kunstner og præst i Narsaq. Det blev bygget i 1927-30 efter tegninger af Henrik Lund selv sammen med den grønlandske bygmester Pavia Høegh.

Henrik Lunds hus ude og inde

Til huset hører et udendørs wc og en lille stald. Foran huset er resterne af familiens nyttehave, indhegnet af en senere opført cementmur. Interiøret er som det blev efterladt af

Malene Lund ved hendes død og repræsenterer således højere stands boligindretning i hele den beboede periode. Huset blev indrettet som mindestue i 1980. Lofterne var meget lave og vi måtte gå en anelse krumbøjet for at kunne være derinde. Der var en hyggelig stemning i det lille hus, der rummede både 3 stuer, samt køkken nederst og soveværelse øverst. Desværre er der ikke mange midler til vedligeholdelse af mindeværdige bygninger og det var tydeligt at se at huset godt kunne trænge til en kærlig hånd.

Vi tog hen på Folkeskolen bagefter der ligger skråt overfor kommunekontoret. Vi blev vist rundt af inspektør Karin på skolen der havde klasser indtil niende. Skolen skulle snart i gang med en omfattende og tiltrængt reovering, men der var ikke råd før foråret 2013. Efter arbejde tog vi hen i sportshallen for at benytte os af maskinerne i kondirummet og det var godt med en rask løbetur.

*En folkeskoleklasse i Narsaq
Onsdag den 14. marts 2012*

Motionsrummet i Timerssortarfik

I dag var sidste dag i Narsaq og der var en masse vi skulle ud at se. Vi startede som altid på kommunekontoret og fik fordelt vore medbragte gaver fra Gladsaxe, til alle de søde kolleger, der i den forgangne uge havde været så gæstfrie og velvilligt vist os hele byen. Vi modtog selv fine gaver i form af bøger fra Narsaq.

Niviaaluk Poulsen, Nive og Jakobine Hoseassen i Borgerservice, Narsaq

På vejen ned til alderdomshjemmet (plejecenter) Luuvikasik, gik vi forbi 'Brættet'. Her kommer der hver dag frisk fisk fra fangerne, så det er her man køber sin fisk, sæl eller hval.

Nede på Luuvikasik fik vi en rundvisning af forstander Lone Lytken-Petersen, der viste os rundt på plejecenteret. Alderdomshjemmet har 32 beboere fordelt på tre afdelinger. Der er ansat 44 til at tage sig af de ældre, heraf plejepersonale, rengørings- og køkkenpersonale.

På vej tilbage til kommunekontoret slog vi et smut forbi den lille politistation. Der var kun én betjent på arbejde i receptionen, så vi måtte selv kigge os omkring i det meget lille hus, der på trods af størrelsen mindede meget om en station i Danmark.

I stedet for frokost i kommunens kantine skulle vi i dag til frokost på Levnedsmiddelskolen Inuili. Her blev vi igen budt velkommen af inspektøren og i skolens store kantine var der rigget en kæmpe frokost-buffet til. Her var æg og kæmperejer, diverse fiskepålæg og andet fra det store kolde bord, dampede muslinger og forskellige laks. I den lidt mere vovede ende var der stegt sæl og den populære tørrede fisk. Sælen var, som forventet lidt speciel i smagen, men smages skulle den jo. Det var en skøn frokost med alt hvad hjertet kunne begære og vi sagde mange tak for god behandling og vendte mætte tilbage til kommunekontoret.

Frokostbuffeten på Inuili

På tur i Narsaq

I idrætshallen var der til eftermiddag stort kaffemik for hele byen. Anledningen var at byens unge sportsudøvere var kommet vel hjem til Narsaq til morgen efter at have været i Australien og deltage i mesterskaberne i badminton.

På vejen over til idrætshallen gjorde vi endnu et stop ved Narsaq museum. Karina havde lovet os at vi måtte komme ind i museets rekonstruerede tørvehus, når vejret var til det. Forleden havde det været alt for koldt og det var sneet helt til. Huset er en rekonstruktion bygget i 1992 af unge fra erhvervsuddannelsen STI under vejledning af ældre Narsaq-borgere. Udformningen er typisk for et sydgrønlandsk tørvemurshus fra omkring 1930, medens indretningen dækker perioden 1930-60. Huset er bygget af tørv og sten med stenfundament og indvendig bræddebeklædning. Denne hustype har rødder tilbage til både de Thuleeskimoiske cirkulære enkelthuse fra omkr. 1350 og storfamiliernes fælleshuse fra omkr. 1800. Narsaq museums tørvemurshus repræsenterer den boligform, som var almindelig for den udvidede – og fastboende – kernefamilie i 1900-tallet. Det sidste originale tørvehus i byen blev nedrevet i 1960.

Om nogen af de bygninger vi havde set, var dette da den mest autentiske at befinde sig i. Vi takkede for at Karina var så venlig at lade os se også dette lille mindesmærke og begav os videre til idrætshallen hvor der var kaffe og kage.

Stort set alle byens indbyggere var her og fejrede de unge badminton-mestre.

Efter et par timer i selskab med et par hundrede indbyggere var det på tide at komme hjem og få lukket kufferterne.

Torsdag den 15. marts 2012

Afrejse til Danmark. Skønt vejret havde været meget slemt de sidste par dage, fløj helikopteren til tiden fra Narsaq heliport. En sidste tur med smuk udsigt over den storblåede natur. I Narsarsuaq var der kun lige tid til at gå igennem den lille lufthavn og hen i propelflyveren, der skulle flyve os til Kangerlussuaq. I Kangerlussuaq (Sønder Strømfjord) fik vi den kedelige meddelelse at der var strejke i Københavns lufthavn og derfor fløj flyene derfra ikke som planlagt. Vi skulle derfor regne med at der ville være en del forsinkelse. Den udeblev dog, på magisk vis og pludselig havde vi travlt med at komme til gaten, da der var udkald. Vi landede som planlagt på københavnsk jord kl.21.25.

Airbus, Kangerlussuaq Lufthavn

Sidste billede fra Narsaq

Vi har haft en fantastisk rejse og fået en stor oplevelse for livet, som vi vil tænke tilbage på længe. Vi føler os meget privilegerede at have fået muligheden for, på tæt hold at opleve Grønland.

Forventningerne til rejsen var store og nu, efter hjemvenden og tilbageblik på opholdet, kan vi konstatere at disse er blevet indfriet til fulde.

Det har været interessant at få et indblik i, hvorledes en kommune og offentlig forvaltning lagt fra vores egen, fungerer i praksis. Kulturelt har vi også fået nogle gode input og vi er kommet frem til, at på trods af den store afstand og de ulige størrelsesforhold, er vi ikke så forskellige fra hinanden, som man ved første øjekast kunne antage. Lighederne er slående og det har de mange besøg til institutioner, men også hos private gjort klart for os.

Lige fra starten af opholdet har alle vi har mødt, været meget imødekommende og venlige. Både kollegaer på kommunekontorerne, men også den enkelte indbygger, har forekommet gæstfri og smilende - man føler sig altid velkommen når folk hilser på én på gaden.

Det har været en både lærerig og spændende rejse og vi kan kun opfordre fremtidige elever i Gladsaxe Kommune til at benytte sig af muligheden for at blive udstationeret til en venskabsby.